

TGF – Palmesøndag

Jesus – konge, profet og præst

Det er Palmesøndag! Det er en dagen, hvor Jesus toner rent flag og viser hvem han er! Himlens kongesøn, hærskarers herre, menneskers håb og frelse, den der bringer evangeliet (de gode nyheder) til os alle store og små, manden der rydder templet for alt andet end tilbedelse af Gud og som sætter de religiøse ledere på plads, helbreder alle og får delt sin vision om et nyt rige – Guds rige - med hele folket!

I alle bibeltekster knyttet til denne uge kommer vi tættest på hvordan Jesus taler om sig selv. Det er her han kaster al forsigtighed væk og bliver tydelig for alle.

Han er Kongen, Profeten, Præsten!! Den virkelige konge, den højeste profet, den rigtige ypperstepræst!!!

Forfatteren til Hebræerbrevet skriver det meget klart:
v14 Da vi nu har en stor ypperstepræst, som er steget op igennem himlene, Jesus, Guds søn, så lad os holde fast ved den bekendelse. v15 For vi har ikke en ypperstepræst, der ikke kan have medfølelse med vore skrøbeligheder, men en, der er blevet fristet i alle ting ligesom vi, dog uden synd. v16 Lad os altså med frimodighed træde frem for nådens trone, for at vi kan få barmhjertighed og finde nåde til hjælp i rette tid. (Hebr. 4,14-16)

Igennem hele Det gamle Testamente peger de mange profetier og beretninger hen mod den dag, hvor Messias skal komme igen og genoprette verden og skabe "Shalom", fred på jord.

Et kendetegn på dette var at den kommende Messias ville udfylde rollen som både konge, profet og præst. Han skulle komme ud af kongeslægten med David som forfader. Han skulle bringe det store forsoningsoffer, som ville rense alle mennesker for synd og genoprette enheden mellem Gud og mennesker og han skulle være et levende tegn på en kommende tid, hvor Guds rige skulle bryde igennem på jord.

Konge, profet og præst – Messias – den salvede!

Palmesøndag er startskuddet til den sidste uge i Jesu tjeneste, som har strakt sig over 3 år og som har handlet om én ting: Guds rige!

Vejen fra Jeriko til Jerusalem har været fyldt med næstekærlighed, omsorg, undervisning, helbredelser, omvendelser, håb og fortællinger om Guds rige – Guds herredømme – en ny tid med Jesus – Herrens frelse, Herrens salvede – Messias – konge, profet og præst! Det har været opfyldelsen af de mange profetier i Bibelen og af Jesu mission.

*v5 Lykkelig den, hvis hjælp er Jakobs Gud,
hvis håb står til Herren, hans Gud,
v6 ham som har skabt himlen og jorden
og havet med alt, hvad de rummer,
ham som bevarer sin troskab til evig tid,
v7 som skaffer de undertrykte ret
og giver de sultne føde.
Herren sætter de fangne i frihed,
v8 Herren åbner de blindes øjne,
Herren rejser de nedbøjede,
Herren elsker de retfærdige.*

*v9 Herren beskytter de fremmede,
han bringer faderløse og enker på fode... (Salme 146)*

Noget lignende sagde Jesus, da han læste fra Esajas bog: *v18 Herrens ånd er over mig,
fordi han har salvet mig.
Han har sendt mig
for at bringe godt budskab til fattige,
for at udråbe frigivelse for fanger
og syn til blinde,
for at sætte undertrykte i frihed,
v19 for at udråbe et nådeår fra Herren. (Luk 4,18-19)*

Selv i dagene op til denne påsketid er der sket store mirakler, som har sat hele Jerusalem og resten af landet på den anden ende. Alt sammen for at proklamere og vise hvordan Gudsriget ser ud, hvordan Guds kærlighed er stærkt tilstede hos de almindelige mennesker, som altid stod bagerst i køen til livet og til velsignelserne.

Folket er vilde med Jesus - magt-eliten er ikke. Deres privilegier er truet. Deres politiske aftaler er truet. Deres magt er truet. Romerne er urolige. Han har endda smadret deres udmærkede forretning med salg af offerdyr på tempelpladsen. Jo, det er alt sammen Jesu skyld!!

Det er midt i denne forvirring, at teksten til i dag udfolder sig.

*"v12 Næste dag hørte den store folkeskare, som var kommet til festen, at Jesus var på vej til Jerusalem.
v13 De tog da palmegrene og gik ham i møde, og de råbte: Hosanna! Velsignet være han, som kommer, i Herrens navn, Israels konge!*

v14 Jesus fik fat på et ungt æsel og satte sig på det, sådan som der står skrevet:

v15 Frygt ikke, Zions datter!

*Se, din konge kommer,
ridende på et æsels føl.*

v16 Det forstod hans disciple ikke straks; men da Jesus var herliggjort, kom de i tanker om, at dette var skrevet om ham, og at det var det, man havde gjort med ham.

v17 Skaren, som havde været med ham, da han kaldte Lazarus ud af graven og oprejste ham fra de døde, vidnede om det. v18 Det var også derfor, skaren var gået ham i møde, fordi de havde hørt, at han havde gjort dette tegn. v19 Da sagde farisæerne til hinanden: »Her kan I se, det nytter ikke noget. Se bare, alverden løber efter ham.« (Joh 12,12-19)

Jeriko

Beretningen om palmesøndag og indtoget i Jerusalem tager sin begyndelse i Jeriko.

Jeriko er verdens lavest-liggende by, 400 m. under havets overflade, verdens ældst kendte by, kendt som Palmebyen (Dom 1,16).

Zakæus bliver frelst i Jeriko! Jesus er kommet for at opsøge og frelse det fortabte!

Jesus er på vej fra Jeriko, gennem Betfage og Betania til Jerusalem. Han kommer fra Palmebyen, hvor han lige har helbredt to blinde. De to, som lige er blevet helbredt har ikke bare fået deres syn igen, men de kan også lige pludselig se, hvem de er blevet helbredt af.

Og de følger ham på vejen til Jerusalem. Jesus er kommet for at helbrede de blinde.

På vej mod Jerusalem: Opvækkelsen af Lazarus! Et mirakel, som fuldstændig sætter Jesus i centrum! Han talte og det skete!!! Det er skaberens visitkort! For de som fulgte Jesus var dette stadig ufatteligt. For de som kun havde hørt om Jesus var det voldsomt tiltrækkende og de måtte bare selv møde Jesus.

Palmesøndag

Palmesøndag har fået navn efter de palmer eller palmeblade, som den store folkeskare tog og gik Jesus i møde med.

Nogle spredte dem ud på vejen foran Jesus sammen med deres kapper, andre viftede med dem. Det hele er sket temmelig spontant og som et udtryk for den begejstring som mange havde overfor Jesus og det han repræsenterede.

Josefus, en jødisk general og historiker, omtaler denne begivenhed og vurderede at der var omkring 30.000 mennesker med i dette optog!!

Palmer hører med til en festskik jøder brugte på Jesu tid, især i forbindelse med løvhyttefesten. Selv i dag bliver der brugt palmegrene, når de ortodokse jøder holder Sukkot, løvhyttefest. Det kan man deltage i som turist, hvis man kommer til Israel i denne tid.

Mea Shearim, det ortodokse kvarter i Jerusalem, gør meget ud af denne tradition.

Løvhyttefesten

Jesus var på vej til Jerusalem sammen med sine disciple for at fejre løvhyttefesten. Det var rammen omkring hele det forløb, som bliver til frelse for hele menneskeheden, og som vi skal høre om på søndag med Jesu død og opstandelse, forsoning, frelse og fællesskab.

For disciplene og alle andre jøder var der tæt forbindelse mellem, løvhyttefest, forsoning, frelse, palmer, salmer og templet.

Man samledes i festprocessioner med palmegrene i hænderne, hentede vand fra Gihon-kilden og sang Davids salmer (Sl 113-118) hele vejen op til brændstofalteret i templet, hvor de gik rundt om alteret og sang Salme 118,25 *“Herre frels dog! Herre, lad det lykkes!”*, mens de svingede med palmegrenene.

Alt sammen som en profetisk bøn om at Herren, Messias, kongernes konge vil hjælpe og beskytte dem.

“Frels dog” hedder på hebræisk “Hosianna”.

Løvhyttefestens syvende dag blev ligefrem kaldt for Hosianna-dagen. Det var dagen, hvor man bad om og ventede Herrens frelse.

Den kristne Hosianna-fest

Denne tradition blev videreført i den tidlige kirke i en kristen ramme. Palmesøndag er stadig en Hosianna-fest.

En fest, hvor vi fejrer at frelseren kommer, ham som frelser os fra død, synd og fortabelse. Symbolet er stadig palmegrenen, nøgleordet er Hosianna. I hele NT er det kun omkring Jesu indtog i Jerusalem og hans handling på tempelpladsen, at Hosianna bruges. Ellers ikke!

Hosianna har fra begyndelsen af kirkens historie været brugt som lovprisningsudtryk, specielt i forbindelse med nadveren, hvor både nadveren og ordet Hosianna fokuserer på menneskers frelse.

Jesu kongedømme

Palmesøndag er den dag, hvor Jesus lader sig hylde som konge forud for sine sidste dage i Jerusalem, Davids by, Zions datter.

Rammen omkring dette er de mirakler og helbredelser som finder sted både før, under og efter indtoget i Jerusalem. Midt på tempelpladsen kommer folk til ham, børnene råber Hosianna, og massevis af mennesker bliver helbredt på stedet!

De 4 evangelieforfattere fortæller på hver deres måde om denne dag.

Mattæus var jøde og skrev til jøder. Det er derfor der er så mange messianske over og undertoner og så mange ord, som har bestemte betydninger, profetiske citater, som går i opfyldelse og stednavne, som skaber bestemte associationer.

Mattæus gør meget ud af at forklare hele forløbet meget præcist for at vise sine læsere at Jesus virkelig var og er

Messias og at han fortjente at blive hyldet som Jerusalems konge og verdens frelser.

At Jesus kommer ridende ind i Jerusalem på et æsel og ikke en krigs-hest, var et meget vigtigt politisk signal til alle de forskellige grupperinger og fraktioner, som gik og ventede på den næste Messias, den næste frelser.

Det kongedømme Jesus kom med var ikke et politisk kongedømme eller et militært kongedømme. Det var ikke noget som skulle sætte Israel fri fra romerne eller som skulle gøre Israel større gennem erobringer, som rigtig mange gik og håbede på (farisæerne). Det var noget meget større, som ingen kunne rumme eller forstå.

Det var et omvendt rige, et fredsrige, et rige der ønskede herredømme over menneskers hjerter ud over hele jorden uanset baggrund og nationalitet, hvor magten i riget var baseret på kærlighed til Gud og mennesker, på ønsket om at tjene sin næste.

Det var et rige, hvor kærligheden til Gud var i centrum og hvor mennesker kaldte Jesus for Herre, fordi han var det – ikke af tvang eller pligt eller tradition, men af ren og skær kærlighed, fordi de brændende ønskede at følge efter Jesus, at træde ind i dette nye fascinerende rige, et rige hvor kærligheden er grundloven og den drivende kraft.

For os, som er samlet her i dag, står vi overfor nogle grundlæggende valg, som er med til at definere os som mennesker.

Vil vi – i tro og tillid til Jesus – tage imod det offer, som han langfredag gav for dig og mig. Vil vi give Jesus plads i vores liv? Vil vi have Jesus som Herre i vores liv? Dette simple spørgsmål må vi alle stille os selv på et tidspunkt... måske allerede i dag! Jeg har stillet spørgsmålet. Jeg har taget mit valg! Jeg har gjort Jesus til Herre i mit liv!

De første kristne bredte palmesøndag deres kapper ud på vejen foran Jesus, som et tegn på at Jesus var herre i deres liv. De viftede med palmegrene for at hylde Jesus som Messias, som kongen, præsten og profeten.

Hvem vil du brede din kappe ud for? Hvem vil du fejre som konge i dit liv?

v14 Da vi nu har en stor ypperstepræst, som er steget op igennem himlene, Jesus, Guds søn, så lad os holde fast ved den bekendelse. v15 For vi har ikke en ypperstepræst, der ikke kan have medfølelse med vore skrøbeligheder, men en, der er blevet fristet i alle ting ligesom vi, dog uden synd. v16 Lad os altså med frimodighed træde frem for nådens trone, for at vi kan få barmhjertighed og finde nåde til hjælp i rette tid. (Hebr. 4,14-16)